

Владислав ШЕЛЕМЕХА,

orcid.org/0000-0002-0882-6873

*студент магістратури кафедри теорії та практики галузевого перекладу
Херсонського національного технічного університету
(Херсон, Україна) shelemehavlad@gmail.com*

Оксана ПОДВОЙСЬКА,

orcid.org/0000-0002-6304-5906

кандидат філологічних наук,

*доцент кафедри теорії та практики галузевого перекладу,
завідувач кафедри іноземних мов
Херсонського національного технічного університету
(Херсон, Україна) poloks0808@gmail.com*

ПАТЕНТ ЯК ВИД ТЕКСТУ: МОВНОСТИЛІСТИЧНИЙ ТА ПЕРЕКЛАДАЦЬКИЙ АНАЛІЗ

Глобальний розвиток винахідництва привів до стабільного щорічного збільшення кількості видаваних у світі патентів. Створення патентоспроможних машин, приладів, технологічних процесів зумовлює інтерес до патентної літератури фахівців, пов'язаних із наукою і технікою. Патентна література має свої особливості та складності, які необхідно враховувати в разі перекладу з однієї мови іншою, що і зумовлює актуальність мовознавчих та перекладознавчих досліджень у цьому напрямі.

У пропонованій статті розглядаються поняття патенту як виду тексту, його мовностилістичні та перекладацькі аспекти. У статті увага акцентується на деяких особливостях перекладу патентів, пов'язаних з існуванням у світі різних правових систем та «національною специфікою» мов.

Серед мовностилістичних особливостей німецькомовних текстів патентів віднесено використання як профільної лексики, загальнонаукової та вузькогалузевої технічної термінології, так і термінологічної лексики юридичної тематики з галузі інтелектуальної власності, для перекладу яких варто використовувати лише повну еквівалентну термінологію. За відсутності еквівалентів треба використовувати ті перекладацькі трансформації, що максимально уможливають відтворення змісту поняття відповідно до контексту та норм і узусу мови перекладу. Серед інших лексичних ознак виявлено використання узуальних скорочень, які перекладаються як повною формою (за відсутності скорочення в мові перекладу), так і еквівалентним скороченням, а також уживання канцеляризмів, типових для юридичних текстів кліше та штампів, переклад яких передусім скеровується як змістом, що викладається в оригіналі, так і нормами в мові перекладу, щоб не виникало ані неточностей, ані відчуття іноземного тексту. Номенклатурні назви, що є ще однією ознакою патентів, варто відтворювати нульовим перекладом.

На синтаксичному рівні текст патенту характеризується повнотою речень, типовим є використання довгих і складних граматичних конструкцій, зокрема складнопідрядних речень із причинними, додатковими, означальними й умовними підрядними, а також речень, що ускладнені зворотами і складними додатками. Під час перекладу ці складні граматичні конструкції відтворюються відповідними складними формами, але можливе їхнє спрощення для полегшення сприйняття тексту.

На макрорівні патент має дві основні частини: опис винаходу та його формулу винаходу. З метою інтернаціоналізації патентів до структури тексту подається також реферат англійською мовою.

Ключові слова: патент, мовностилістичні особливості, переклад, оригінал, штамп, кліше.

Vladislav SHELEMEKHA,

orcid.org/0000-0002-0882-6873

*Bachelor at the Department of Theory and Practice of Branch Translation
Kherson National Technical University
(Kherson, Ukraine) shelemehavlad@gmail.com*

Oksana PODVOISKA,

orcid.org/0000-0002-6304-5906

Candidate of Philological Sciences,

*Associate Professor at the Department of Theory and Practice of Branch Translation,
Head of the Department of Foreign Languages
Kherson National Technical University
(Kherson, Ukraine) poloks0808@gmail.com*

PATENT AS A TYPE OF TEXT: LINGUISTIC AND TRANSLATION ANALYSIS

The global development of inventions has led to a steady annual increase in the number of patents issued worldwide. The creation of patentable machines, devices, technological processes determines the interest in the patent literature of specialists

related to science and technology. Patent literature has its own features and complexities that must be taken into account when transferring from one language to another, which determines the relevance of linguistic and translation studies in this area.

The proposed article considers the concept of a patent as a type of text, its linguistic and translation aspects. The article focuses on certain features of the translation of patents, associated with the existence of different legal systems in the world and the "national specificity" of languages.

Among the linguistic and stylistic features of German-language patent texts include the use of specialized vocabulary, general and narrow technical terminology, and terminological vocabulary of legal issues in the field of intellectual property, for the translation of which should be used only full equivalent terminology. In the absence of equivalents, those translation transformations should be used that will make it possible to reproduce the content of the concept in accordance with the context and norms and usage of the language of translation. Other lexical features include the use of casual abbreviations, which are translated in full form (in the absence of abbreviations in the target language) and equivalent abbreviations, as well as the use of clericalism, typical of legal cliché texts and stamps, the translation of which is primarily directed as content, which is set out in the original and the norms in the language of translation, so that there are no inaccuracies or feelings of foreign language text. Nomenclature names, which are another feature of patents, should be reproduced by zero translation.

At the syntactic level, the patent text is characterized by complete sentences, in particular, the use of long and complex grammatical constructions is typical, including complex sentences with causal, additional, definite and conditional subordinate clauses, as well as sentences complicated by inversions and complex applications. When translating, these complex grammatical constructions are reproduced by appropriate complex forms, but it is also possible to simplify them in order to facilitate the perception of the text.

At the macro level, a patent has two main parts: a description of the invention and its claims. In order to internationalize patents, an abstract in English is also submitted to the text structure.

Key words: patent, linguistic stylistic features, translation, original, stamp, cliché.

Постановка проблеми. Помилки та неточності перекладу патентів можуть призвести до ускладнень у процесі експертизи заявки патенту, програшу в патентному спорі і, зрештою, до втрати репутації патентного повіреного. Це зумовлює високу актуальність вивчення як мовно-стилістичних особливостей текстів патентів, укладених різними мовами, так і специфіки їх перекладу з огляду на них.

Аналіз досліджень. Серед науковців і вчених, які присвячують та присвячували свою діяльність дослідженню лінгвістичних особливостей патентної термінології, варто назвати таких, як: Мартін Кросс, Брюс Гамбург, Є. Д. Мальнова, Б. Н. Клімзо, О. С. Царьова, Є. Г. Баянкіна, С. В. Глядков, В. І. Блінніков та інші. Переклад англійських текстів засобів інтелектуальної власності взагалі і патентів зокрема вивчали Л. М. Черноватий та С. М. Царьова. Переклад патентних формул висвітлено у праці Т. Г. Клепикової.

Мета статті – охарактеризувати патент як вид тексту в мовностилістичному та перекладацькому аспектах.

Виклад основного матеріалу. Патент – це юридичний документ, за яким власник отримує виключне право на економічну експлуатацію винаходу у відповідній країні протягом певного періоду часу. Більше ніхто не може виробляти, рекламувати чи застосовувати винахід без дозволу власника патенту. Щоб патент набув юридичної сили в іншій країні, зазвичай за законодавством його треба перекласти державною мовою (Карабан, 2002: 20).

Передусім варто пам'ятати, що патент є не лише науково-технічним, а й юридичним доку-

ментом, тому будь-які вилучення або викривлення інформації тексту документа можуть порушувати вимоги і несуть водночас ризики для заявника.

Патентний текст, якщо його написано правильно, є класичним прикладом контрольованої природної мови, під нею розуміють сукупність довільно відтворюваних загальноприйнятих у межах даного суспільства звукових знаків для об'єктивно існуючих явищ і понять, а також загальноприйнятих правил їх комбінування у процесі вираження думок (Cross, 2010: 77). Контрольовану мову використовують, щоб зменшити двозначність і складність тексту, спростити граматику та, наскільки це можливо, уніфікувати лексику. Контрольована мова кодує набір правил, які допомагають авторові тексту з погляду синтаксису, семантики та структури. Отже, мета контрольованої мови – покращити:

– *зрозумілість і чіткість*: рівень структурної та лексичної двозначності в тексті значно зменшується завдяки встановленню правил, якими керуються під час складання документа;

– *редагованість*: будь-який текст, який легше читати й розуміти, також легше оновлювати завдяки чіткій структурі (Коломієць, 2011: 354).

На синтаксичному рівні текст патенту характеризується повноскладовістю речень. Перевага сполучникового зв'язку над безсполучниковим також сприяє створенню ясного і більш аргументованого висловлювання. Автори патентів часто звертаються до складнопідрядного речення зі сполучниковим зв'язком (*"Der Platz von Kunststoffen in der Automobilindustrie ist enorm gewachsen, da er ein Schlüssel für zukünftige leistungsstarke*

und sparsamere Fahrzeuge ist” – «Роль пластмас в автомобільній промисловості надзвичайно зросла, оскільки це ключ до майбутніх потужних та економічних автомобілів») (Дерді, 2010: 104).

Синтаксичною особливістю патентів є використання довгих і складних граматичних конструкцій, зокрема складнопідрядних речень із підрядними додатку, причини, умови й означальними, а також речень, що ускладнені зворотами і складними додатками. Ця особливість зумовлюється необхідністю не просто сформулювати будь-яку ідею, а дати їй наукове обґрунтування, а також надати необхідні докази, визначення. Інакше кажучи, використання такого типу конструкцій відображає логіку й аргументованість наукової думки (“*Bei folgenden Patenten ist die Einspruchsfrist abgelaufen, dass Einspruch erhoben wurde*” – «Період оскарження минув для наступних патентів»).

Для граматичної картини тексту патентів передусім характерна деяка стереотипність, яка зумовлюється набором стереотипних засобів (композиційне оформлення, пасивні конструкції, клішовані фрази, наявність складнопідрядних речень), що становлять основу даного тексту. Саме знання універсальних компонентів, типових формулювань і конструкцій патентів дозволяє підвищити якість їх перекладу.

До таких основних універсальних особливостей мови патентів, серед іншого, належать:

1. Широке використання штампів та кліше: “*wie in den vorherigen Patentspezifikationen offenbart*” – «згідно з раніше опублікованим описом», “*neue Eigenschaften*” – «раніше незапатентовані особливості винаходу», “*Die Terminologie sollte nicht als einschränkend angesehen werden*” – «термінологія не обмежується поняттям певного терміна».

2. Наявність синонімів, які можна розділити на дві групи. Перша група налічує такі, які є синонімічними тільки в окремих словосполученнях (“*besser helfen*”, “*verbessern*”). Друга група містить такі слова, які незалежно від сполучення з іншими словами є синонімами (“*Defekt*”, “*Defektmerkmal*”, “*Mangel*”).

3. Широке використання канцеляризмів, які передують детальному опису винаходу (“*Begleitend*”, “*im Anhang*”).

4. Використання граматичних конструкцій від першої особи, у перекладі яких доцільно використовувати прийом вилучення, що спричинюється узусом та нормами укладання патентів у мові перекладу (“*Meine Erfindung bezieht sich auf <...>*” – «винахід стосується <...>», “*Ich möchte einen Motor bereitstellen*” – «мета винаходу – створити двигун») (Cross, 2010: 180).

За своїм характером і змістом патентні дослідження належать до прикладних науково-дослідних робіт і є невід’ємною складовою частиною обґрунтування ухвалених суб’єктами господарювання рішень народногосподарських завдань, пов’язаних зі створенням, виробництвом, реалізацією, удосконаленням, використанням, ремонтом і зняттям із виробництва об’єктів господарської діяльності (Hamburg, 2010, 35). Саме тому серед лексичних особливостей текстів патентів логічним і очевидним є використання як загальнонаукової, так і вузькогалузевої технічної термінології. З іншого боку, патенти є різновидом правових текстів, що зумовлює наявність у них і юридичної лексики зі сфери патентного права. Щодо перекладу термінів, звичайно, у перекладі як текстів патентів, так і взагалі науково-технічних текстів варто керуватися правилом перекладу еквівалентом, тобто термін завжди треба перекладати відповідним терміном. І варто зазначити, що зазвичай у текстах патентів більшість термінів мають прямі відповідники. Проте трапляються і безеквівалентні лексичні одиниці, серед яких є не тільки терміни, але і номенклатурні назви. Щоб правильно перекласти безеквівалентну лексему, можна використовувати залежно від контексту або описове тлумачення, або запозичення лексеми з мови-продуцента шляхом її транскрипції, транслітерації чи калькування (“*sich verrechnen*” – «помилитись у підрахунках», «налагоджувати» – “*in Gang bringen*”) (Дерді, 2010: 101).

Також у текстах патентів широко використовуються скорочення різних типів, а саме:

– узуальні, передусім юридичної сфери, наприклад: *Prüfungsantrag gemäß § 44 PatG ist gestellt* (Подано запит на експертизу згідно з § 44 «Закону про патенти»). *PatG (Patentgesetz)* – «Закон про патенти» – узуальне скорочення в німецькій мові, яке потрібно відтворювати в перекладі в розвернутому вигляді, тому що в українській мові немає еквівалентного скорочення;

– скорочення-канцеляризми, наприклад: *Hierdurch ist eine stabile Anbindung der Kette, des Bandes oder dgl. am Rahmen geschaffen <...>* – Таким чином, на рамі створюється стійкий зв’язок між ланцюгом, ременем тощо <...>. *Dgl. (dergleichen)* – «тощо, тому подібне» – скорочення-канцеляризму, як і в попередньому прикладі, немає у скороченому вигляді в українській мові, тому його потрібно відтворювати в перекладі в розгорнутому вигляді.

Неузуальних скорочень у текстах патентів не було виявлено, що пояснюється вимогою зрозумілості до текстів та їхньою уніфікованістю.

У всіх патентних документах скорочене написання дат має вигляд – ССYY.ММ.DD, де перша група знаків із чотирьох цифр означає рік, друга група – місяць, третя – день місяця, наприклад: *5 січня 1998 року* за скороченим написанням має вигляд – 1998.01.05.

Як демонструє аналіз практичного матеріалу, з одного боку, поєднання двох стилів із використанням юридичної лексики та лексики зі сфери патентного права, а також окремої області техніки, уведення нових понять призводить до певних труднощів для перекладача під час розуміння тексту патентних описів. З іншого боку, стандартна форма викладу, характерна для мови оригіналу та мови перекладу, структура патентних описів із чітко виділеними розділами, наявність словосполучень-кліше, а також лексем із прямими словниковими відповідниками полегшують процес сприйняття тексту опису патенту та його подальший переклад.

На макротекстовому рівні патент має дві основні частини: опис винаходу та його формулу. Опис, найбільш суттєва частина, складається з опису попереднього рівня техніки, короткого викладу винаходу та його докладного опису. Друга частина патенту – це сукупність тверджень формули винаходу, що визначає обсяг і межі правового захисту об'єкта патенту (Hamburg, 2010: 27).

Щодо обсягу, текст патенту може мати від кількох тисяч до понад 100 000 слів залежно від галузі та типу документа.

Інтернаціоналізація патентів – це основна мета перекладу патентів. Якщо розробник хоче продавати свій продукт на міжнародному рівні, він зобов'язується перекласти свій патент рідною мовою тих держав, де він планує його реалізувати. Відповідно до керівних принципів патентного права, відсутність перекладу може посприяти втраті прав інтелектуальної власності. Тому саме переклад є основною ланкою, необхідною для реєстрації оригінального патенту в тих країнах, які винахідник планує включити у список для подальшої реалізації (Cross, 2010: 254). Аналіз текстів патентів, представлених Німецькою службою з патентів та товарних знаків, демонструє елементи інтернаціоналізації патентів, передусім це надання короткої анотації англійською мовою, наявність єдиної уніфікованої структури патенту й однакового комплексу вимог до опису нового винаходу.

Як слушно зазначає В. І. Карабан, у перекладі будь-якого патенту не повинні використовуватися приблизні значення і/або доместифіковані еквіваленти профільної лексики, яка фігурує в оригінальному документі. Натомість у перекладі

мають уживатися лише еквівалентна профільна лексика та технічні терміни, використання яких дозволить точно описати продукт і технологію його розробки/винаходу. У тексті перекладу максимально докладно має бути описаний будь-який етап розробки. Необхідно використовувати лише абсолютно еквівалентну термінологію. Крім цього, перекладач повинен уміти зберегти єдність стилю, оперувати тими кліше, які вживаються в патентах. Помилки, скорочення або неправильні тлумачення змісту оригіналу не допускаються (Карабан, 2002: 211).

Кожна країна має свої критерії патентування, лінгвіст, який працює над перекладом патенту, повинен бути з ними ознайомлений. Щоби власник продукту отримав схвалення на його продаж в іншій країні, необхідно брати до уваги всі вимоги до перекладу.

Як зазначають перекладачі-практики, брак знань специфіки письмового перекладу патентів призводить до того, що у вихідному тексті спотворюється зміст інформації, де представлені дані про сам продукт і принципи його роботи чи функціонування. У зв'язку із цим компанія, що патентує, буде ставити не один десяток питань власнику. Якщо компанія визнає, що переклад не відповідає встановленим критеріям, власник продукту отримає відмову на патентування, надалі продукт буде відхилений для продажу на території цільової країни. Такий результат призведе до великих фінансових збитків для власника (Карабан, 2002: 112).

Передусім варто знати відповідну термінологію та правильно її вживати. Це слова та вирази, що використовуються в галузі інтелектуальної власності: їх потрібно перекладати належним чином – так, ніби вони були написані патентним повіреним, тобто тим словниковим відповідником, що вживається в цьому контексті мовою перекладу.

По-друге, важливо дотримуватися відповідності оригіналу, максимально відтворювати (за можливості) синтаксичну структуру тексту, уникати, наприклад, уживання синонімів. За відповідності перекладу вихідному тексту на лексичному, морфологічному та синтаксичному рівнях перекладач має прагнути до уникнення будь-якої двозначності та різнотлумачення.

Варто зауважити, що переклад патентів може бути досить складним, оскільки в них ідеться про технології, які у визначений час є передовими. Тому часом важко, а іноді майже неможливо знайти відповідну термінологію та цілком зрозуміти оригінальний текст і всі його складники. Однак настільки складних випадків небагато, завжди

можна звернутися за порадою до фахівця, який зможе розтлумачити складні моменти та запропонувати правильну термінологію. Також стане у пригоді використання глосаріїв.

У структурі патентних описів мови оригіналу та мови перекладу можна виділити два основні розділи: бібліографічні дані та детальну основну частину. Крім того, частіше за все в текстах патентних описів трапляються такі розділи:

- «Заголовок опису та назва винаходу» – *“der Titel”*;
- «Реферат» – *“Zusammenfassung der Offenlegung”*;
- «Вказівка області винаходу» – *“Erfindungsgebiet”*;
- «Огляд відомого рівня техніки» – *“Kritik am Stand der Technik”*;
- «Мета винаходу, технічне завдання, технічні засоби» – *“Zusammenfassung der Erfindung”*;
- «Рисунок та стислий опис його видів» – *“Zeichnung und kurze Beschreibung seiner Ansichten”*;
- «Детальний опис винаходу» – *“detaillierte Beschreibung”*;
- «Формула винаходу» – *“Ansprüche”*;
- «Техніко-економічні результати використання винаходу» – *“Angabe der durch die Erfindung zu erzielenden Vorteile”*;
- «Посилання» – *“Referenzen”* (Климзо, 2008: 144).

Патентні описи є найбільш формалізованим видом науково-технічних документів, що відображають створений винахід. Патент повинен повністю розкривати технічну сутність винаходу і містити досить інформації для подальшої розробки об'єкта винаходу чи його безпосереднього використання. Переклад патентного опису повинен також відповідати прийнятій у кожній країні структурі, яка регламентується відповідними документами, тобто чинними стандартами (Cross, 2010: 122).

У патентних описах досить часто є детальний розділ, де розтлумачується патентна формула. Незважаючи на те, що вона наводиться ближче до кінця опису патенту (в американських патентах узагалі в кінці), патентна формула є ключовим розділом (Hamburg, 2010: 197), оскільки реалізує основне комунікативне завдання – формулює предмет, суть винаходу та наводить аргументацію щодо новизни даного пристрою, виділяється словосполученнями, які досить чітко визначають мовну специфіку патентної документації, наприклад: *“was als neu beansprucht wird, ist wie folgt <...>”*, *“es wird daher besonders deutlich als Erfindung beansprucht <...>”*, *“die die Erfindung definierenden Ansprüche lauten wie folgt <...>”*.

Найуживанішими є вирази *“Was behauptet wird ist <...>”* та *“Was ich behaupte ist <...>”*, які варто перекладати як «формула винаходу» або «предмет винаходу».

З юридичного погляду, як зазначає Б. Н. Климзо, формула винаходу є головною частиною патенту. У формулі винаходу сформульовані всі основні ознаки винаходу. Формула має свої, характерні лише для неї, синтаксичні, лексичні та стилістичні особливості викладу (Климзо, 2008: 165). У вітчизняних патентах, як і у британських та німецьких, пункт формули винаходу повинен уміщуватися в одне речення. Оскільки формула винаходу є юридичним документом, поділ цього пункту на окремі речення не допускається. Крім того, пункт формули винаходу повинен бути представлений називним реченням (в українській та німецькій мовах) (*“Elektrische Isolierstruktur nach Anspruch 1, dadurch gekennzeichnet, dass sie aus zwei oder mehr parallel oder in Reihe miteinander verbundenen Isolatoren besteht”* – «Електроізоляційна конструкція п. 1, яка відрізняється тим, що, вона складається із двох або більше ізоляторів, з'єднаних один з одним паралельно або послідовно») (Hamburg, 2010: 109).

Інформація в рефераті також представлена в максимально стислому вигляді. Оскільки розмір реферату обмежений (до 150 слів), під час перекладу варто використовувати прийом об'єднання речень (*“Der Mischer dient zum Entfernen von Verunreinigungen aus dem Wasserstrom. Die Gemische in die Gasteil gelangen können. Das Gemisch kann zum Entfernen von Phenolen aus geothermischem Wasser verwendet werden”* – «Змішувач призначений для видалення з потоку води домішок, здатних переходити в газову частину суміші, і може бути використаний для видалення фенолів із геотермальної води»). Однак не варто застосовувати вилучення для зменшення об'єму реферату у процесі перекладу, це може суттєво зменшити якість перекладу (Дерді, 2010, 104).

Висновки. Отже, до мовностилістичних особливостей німецькомовних патентів належать: використання довгих і складних граматичних конструкцій та граматичних конструкцій від першої особи, широке використання штампів та кліше як загальнонаукового та вузькогалузевого характеру, так і офіційно-ділового, використання канцеляризмів. Також для текстів патентів характерні узуальні скорочення й умовні позначення. Некоректно з огляду на мовностилістичні та правові норми перекладений патент призведе до того, що права розробника на продукт будуть спотворені або втрачені у процесі перекладу. Під час роботи

з патентами перекладач повинен володіти як профільною лексикою, так і юридичною та технічною термінологією. Тільки за таких умов переклад можна буде використовувати за призначенням.

До перекладацьких труднощів, які треба визначити, належать неможливість знайти від-

повідну термінологію та належно зрозуміти оригінальний текст і всі його складники, поєднання двох стилів із використанням юридичної лексики та лексики зі сфери патентного права, а також окремої області техніки, введення нових понять.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Дерді Е. Т. Своєрідність мови патентів як проблема перекладу. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. Серія «Філологічна». 2010. Вип. 16. С. 100–104.
2. Карабан В. І. Переклад англійської наукової і технічної літератури: граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми. Вінниця, 2002. 284 с.
3. Климзо Б. Н. Перевод патентов. Москва : МГПИИЯ, 2008. 250 с.
4. Коломієць С. С., Шевченко М. В. Жанрово-стильова домінанта у відтворенні англійського опису винаходу у патентній літературі мовою перекладу. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe (дата звернення: 09.02.2021).
5. Cross M. Literal Translation of Patents. 2010. № 1 (19). 267 p.
6. Hamburg C. Bruce. Translating Patent s: Issues in Prosecution, 2010. 320 p.

REFERENCES

1. Derdi E. T. Svojeridnist' movi patentiv jak problema perekladu [Peculiarity of the language of patents as a translation problem]. *Naukovi zapysky*. [Of the National University "Ostrozka Academy"]. Philological series, 2010. 254 p. [in Ukrainian].
2. Karaban V. I. Pereklad anglijs'koyi naukovoyi i tehnichnoyi literaturi: gramatichni trudnoshhi, leksichni, terminologichni ta zhanrovo-stilistichni problem. [Translation of English scientific and technical literature: grammatical difficulties, lexical, terminological and genre-stylistic problems]. Vinnicja, 2002. 284 p. [in Ukrainian].
3. Klimzo B. N. Perevod patentov [Translation of patents] Moscow : MNLU, 1976. 250 p. [in Russian].
4. Kolomijets' S. S., Shevchenko M. V., Zhanrovo-stil'ova dominanta u vidtvorenni anglo-movnogo opisu vnahodu u patentnij literaturi movoju perekladu. [Genre-style dominant in the reproduction of the English description of the invention in the patent literature in the language of translation]. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe (date of referral to the source: 09.02.2021). [in Ukrainian].
5. Cross Martin. Literal Translation of Patents. Martin Cross. 2010. № 1 (19). 267 p.
6. Hamburg C. Bruce. Translating Patents: Issues in Prosecution. 2010, 320 p.